29.06.2022, 15:27 Wersja do druku

ADiT podsumowuje sezon 2021/2022

Mijający sezon można nazwać wyjątkowo intensywnym. Wszyscy mieliśmy potrzebę nadrobienia pandemicznego przestoju. Spektakle transmitowane w sieci korzystnie wpływają na dostępność kultury, ale jednak nic nie zastąpi możliwości prawdziwych spotkań - podsumowuje Elżbieta Manthey, szefowa ADiTu.

fot. mat. ADiT

Sam początek sezonu 2021/2022 zaowocował dwiema premierami tego samego tekstu – „Powarkiwań drogi mlecznej" Bonna Parka w tłumaczeniu Iwony Nowackiej. Sztuka Parka, która śmiechem próbuje rozbroić atmosferę zagrożenia wywołaną niestabilną sytuacją geopolityczną, została wystawiona zarówno w krakowskim Teatrze Słowackiego, jak i w gdańskim Teatrze Wybrzeże – oba spektakle zgromadziły entuzjastycznie nastawioną publiczność.

Sukcesem trzeba nazwać prapremierę I części „Trylogii klimatycznej" Thomasa Köcka (tłum. Jacek Kaduczak) –„raj.potop" wyreżyserował Grzegorz Jaremko w warszawskim teatrze STUDIO teatrgaleria. Z tej okazji w teatrze odbyło się spotkanie z samym autorem. Niedawno miało miejsce wystawienie „Trylogii..." w ramach współpracy krakowskiego Uniwersytetu Ekonomicznego i Akademii Sztuk Teatralnych (pod opieką Igi Gańczarczyk i Pawła Miśkiewicza; pokazy odbyły się w marcu). Miejmy nadzieję, że wydana przez nas w 2020 roku książka doczeka się jeszcze wielu inscenizacji.

Jacek Kaduczak ma dobrą passę. W tym sezonie TR Warszawa zwrócił się do niego z prośbą o przetłumaczenie sztuki „Tom na wsi" Michela Marca Boucharda, która następnie została wyreżyserowana przez Wojtka Rodaka, laureata Debiutu TR. Podobnie Teatr Nowy w Poznaniu zamówił u Iwony Nowackiej przekład sztuki „Prawo wyboru" Ferdinanda von Schiracha. Dramat został wyreżyserowany przez dyrektora Piotra Kruszczyńskiego. Cieszą nas coraz częstsze sytuacje, kiedy teatr zamawia w pakiecie licencję na wystawienie sztuki i przekład, ufając nam w kwestii wyboru tłumacza – zaś autor lub autorka przekładu mogą wziąć udział w procesie powstawania spektaklu.

Przykładem sukcesu sztuki w przekładzie Rubi Birden może być ciepła komedia Sergiego Belbela „Gdybym cię nie poznał", zrealizowana w stołecznym Teatrze Współczesnym (reż. Jarosław Tumidajski). Kolejnym triumfem dramatu w tłumaczeniu Rubi Birden była niedawna premiera dramatu rodzinnego „To wiem na pewno" Andrew Bovella w Teatrze Ateneum w reżyserii Iwony Kempy.

Wiele działo się w teatrze skierowanym do dzieci i młodzieży, o czym świadczą wielokrotne wystawienia „Dzieci z Bullerbyn", czytania sztuki „Ptasilot" Anah Filou (tłum. Iwona Nowacka) czy „Momo" Michaela Ende (tłum. Karolina Bikont) w gdańskim Teatrze Miniatura. Nie sposób wymienić wszystkich ważnych spektakli!

Zwieńczeniem sezonu 2021/2022 będzie prapremiera międzynarodowej produkcji pt. „Irena" w Teatrze Muzycznym w Poznaniu – musicalu o Irenie Sendlerowej z muzyką Włodka Pawlika i librettem Piotra Piwowarczyka i Mary Skinner, reżyseruje Brian Kite (premiera już pod koniec sierpnia!).

Serdecznie gratulujemy autorom, którzy znaleźli energię nie tylko do napisania świetnych sztuk, nieraz poruszających ważne społecznie tematy (jak choćby „Zero" Kuby Zubrzyckiego, analizujące kryzys psychiatrii dla dzieci i młodzieży), ale też do przeniesienia ich na scenę. Jako reżyser i dramatopisarz prężnie działa Tomasz Kaczorowski, Michał Zdunik wystawił swoje „Umiłowane" w Teatrze Rampa, zaś Joanna Oparek – „Całe życie" w Teatrze Miejskim w Gliwicach. Taka podwójna rola autora i reżysera jest najlepszym dowodem na to, że dramat ma się dobrze i zasługuje na zaufanie.

Dramat w formie czytanej znalazł schronienie w kilku miejscach w Polsce. Wieloletnia współpraca z naszym partnerem, Austriackim Forum Kultury, zaowocowała między innymi kontynuacją czytań sztuk austriackich w Teatrze Ateneum. Również Teatr im. Sewruka w Elblągu, warszawskie Laboratorium Dramatu Teatru Dramatycznego, gdański Klub Żak czy sopocki Dworek Sierakowskich kontynuowały intensywną współpracę z ADiT-em w zakresie wyboru sztuk do publicznych czytań performatywnych. Możemy wspomnieć choćby o czytaniach sztuki „Maria Magda" Svenji Bungarten (tłum. Iwona Nowacka) – ten utwór w bardzo krótkim czasie doczekał się kilku czytań, czekamy zatem na premierę.

Nie sposób nie wspomnieć o czytaniach sztuk ukraińskich, na które udzielaliśmy bezpłatnej zgody (pod warunkiem, że instytucja realizująca czytanie wesprze w jakiś sposób ofiary wojny w Ukrainie). W wielu przypadkach znieśliśmy opłaty licencyjne lub zostały one przekazane na wskazane konta wspierające działania na rzecz ukraińskich uchodźców. Czytania odbywały się w każdym zakątku Polski. Polskie Radio zaangażowało się w realizację pięciu słuchowisk na podstawie sztuk ukraińskich autorów, w większości opublikowanych w zbiorze „Współczesna dramaturgia ukraińska. Od A do Ja" w wyborze i przekładzie Anny Korzeniowskiej-Bihun. Dzięki nowemu dziekanowi Wydziału Aktorskiego PWSFTViT w Łodzi tegoroczne warsztaty „Dramat w procesie rozwoju" poświęcone zostały dwóm ukraińskim dramatom wybranym ze wspomnianej antologii. Ich reżyserii podjęli się studenci z Ukrainy. Z efektami tej niezwykle profesjonalnej pracy można się zapoznać, oglądając rejestracje pod adresami:

https://www.facebook.com/1934110060217766/videos/560469165740028

https://www.facebook.com/Wydawnictwo-ADiT-1934110060217766/videos/290703503274226

https://www.facebook.com/1934110060217766/videos/2798502217124916

Nie zmniejszyliśmy tempa wysyłania cotygodniowych newsletterów, do których lektury zachęcamy wszystkie teatry dbające o politykę repertuarową, a także reżyserów, dramaturgów, kierowników literackich. Rekomendujemy możliwość zamawiania tekstów bezpośrednio przez stronę internetową (pod omówieniami sztuk widnieje pole „zamów sztukę"). Staramy się realizować Wasze zamówienia w ciągu 48 godzin.

A zatem – nowe sztuki, nowi autorzy. W naszych zbiorach pojawiły się świetne sztuki z różnych obszarów językowych (wprowadziliśmy kilka udogodnień – m.in. rozbiliśmy kategorię „języki skandynawskie" na poszczególne języki, co ułatwia wyszukiwanie). Rozpoczęliśmy współpracę z Pauliną Eryką Masą, tłumaczką z języka hiszpańskiego, dzięki której nasza baza wzbogaciła się o sztuki m.in. Victora Sancheza Rodrigueza, Loli Blasco czy Carli M. Zunigi. Warto nadmienić, że reprezentujemy również Paulinę Erykę Masę jako autorkę – w tym roku do półfinału Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej trafiła jej „Samotność przestrzeni". Zachęcamy również do lektury sztuk w przekładzie Marty Orczykowskiej: „Łyknąć" Stef Smith, „Nic" Lulu Raczki (publikacja w majowym „Dialogu") czy wzruszającej (ale i piekielnie zabawnej) „Białej ściany" Jill Daum. Gabriela Abrasowicz przetłumaczyła feministyczne sztuki serbskiej autorki Stašy Bajac, wspomniana Iwona Nowacka aktywnie przekłada niemiecką dramaturgię, choćby „wieże milczenia" Mehdiego Moradpoura, niemieckiego autora irańskiego pochodzenia.

Rozpieszczaliśmy również fanów komedii i fars, promowaliśmy między innymi nowe sztuki Stefana Vogla („Wiek to tylko liczba", „Buty Torebki Mężczyźni") i Anny Burzyńskiej („Wściekłe widelce", „Wywoływacz lawin"). Naszą najświeższą nowością jest komedia „Witaj, Dali" autorstwa Andrew J. Kolo – Polaka, który przez lata mieszkał i z sukcesami tworzył w Stanach. Sztuka o sądzie nad Salvadorem Dalim sprawdziła się na scenach amerykańskich i w Australii, między innymi w Sydney (wystawiona w oryginalnej wersji językowej jako „The Trial of Dali" – my polecamy polską wersję przygotowaną przez samego autora). Kontynuujemy owocną współpracę z polskimi autorami: Adrianną Alksnin, Kubą Kapralem, Pawłem Sablikiem, Kubą Zubrzyckim.

W mijającym sezonie udało nam się również doprowadzić do finału nasze plany wydawnicze. Wydaliśmy antologię sztuk Tomasza Kaczorowskiego pt. „Sześć opowieści o tym, jak godnie przeżyć życie" – niedawno odbyła się premiera książki w warszawskim Instytucie Teatralnym (na żywo; rejestracja do obejrzenia tutaj: https://www.facebook.com/instytutteatralny/videos/597161091661168). Następnie wydaliśmy dwutomową antologię sztuk duńskich autorów (tom I pt. „Kosmiczny lęk, albo dzień, w którym Brad Pitt został paranoikiem; tom II pt. „Szkoła fobii") w przekładach Pawła Partyki i Bogusławy Sochańskiej. Wśród autorów między innymi Peter Asmussen, Line Knutzon, Christian Lollike i wiele innych twórców zasługujących na uwagę. Zwieńczeniem planów wydawniczych w tym sezonie były „Eldorada"– antologia sztuk Mariusa von Mayenburga w przekładzie Karoliny Bikont. Spotkanie promocyjne miało miejsce w krakowskiej kawiarni De Revolutionibus Books&Cafe (rejestracja ze spotkania do obejrzenia na kanałach kawiarni De Revolutionibus). W przygotowaniu jest dwutomowa antologia sztuk Petera Handkego oraz antologia sztuk Maliny Prześlugi.

Przyszły sezon zapowiada się dynamicznie nie tylko pod względem wydawniczym. Podpisaliśmy właśnie kontrakt na reprezentowanie praw autorskich do teatralnej wersji scenariusza filmowego „Druk" (film w polskiej dystrybucji ukazał się pod tytułem „Na rauszu"), za który reżyser Thomas Vinterberg zdobył w 2021 Oscara w kategorii najlepszy film międzynarodowy.

Życzymy teatrom i wszystkim twórcom miłego odpoczynku i bezpiecznych wakacji.

Źródło:
Materiał nadesłany

Autor:
Elżbieta Manthey

Wątki tematyczne

Ludzie kultury wobec wojny w Ukrainie

Podsumowania sezonu 2021/2022

Ludzie

- Adrianna Alksnin
- Anna Burzyńska
- Anna Korzeniowska-Bihun
- Bogusława Sochańska
- Kuba Kapral
- Kuba Zubrzycki
- Malina Prześluga
- Paweł Partyka
- Paweł Sablik
- Tomasz Kaczorowski
- Peter Asmussen
- Peter Handke
- Line Knutzon
- Marius Mayenburg von
- Stefan Vögel

Realizacje repertuarowe

- Całe życie (reż. Joanna Oparek, Teatr Miejski w Gliwicach)
- Dzieci z Bullerbyn (reż. Jerzy Jan Połoński, Teatr Pinokio w Łodzi)
- Dzieci z Bullerbyn (reż. Agnieszka Glińska, Teatr Lalka)
- Gdybym cię nie poznał (reż. Jarosław Tumidajski, Teatr Współczesny)
- Irena (reż. Brian Kite, Teatr Muzyczny)
- Momo (reż. Lena Frankiewicz, Teatr Miniatura)
- Powarkiwania drogi mlecznej (reż. Wojtek Klemm, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie)
- Powarkiwania drogi mlecznej (reż. Adam Orzechowski, Teatr Wybrzeże)
- Prawo wyboru (reż. Piotr Kruszczyński, Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego)
- Raj. Potop (reż. Grzegorz Jaremko, STUDIO teatrgaleria)
- To wiem na pewno (reż. Iwona Kempa, Teatr Ateneum im. Jaracza)
- Tom na wsi (reż. Wojtek Rodak, TR Warszawa)
- Trylogia klimatyczna (reż. Błażej Biegasiewicz, Stanisław Chludziński, Bartłomiej Juszczak, Anna Obszańska, Marcel Osowicki, Piotr Pacześniak, Jakub Zalasa (III WRD), Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego)
- Umiłowane (reż. Michał Zdunik, Teatr Rampa)

Teatry i instytucje

- Agencja Dramatu i Teatru "ADiT"
- Klub Żak
- Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera/Szkoła Filmowa w Łodzi
- Polskie Radio
- Teatr Dramatyczny m. st. Warszawy
- Teatr im. Aleksandra Sewruka

Szymanowski według Gwizdalanki

Pierwszego sylwestra po stanie wojennym

Jerzego Koleckiego świat pełen dziwów

„Jerzy Kolecki. W krainie dziwów" - to tytuł postanowiłem spędzić w Skolimowie. Ponieważ moja nie tylko solistka, lecz również przyjaciółka Delfina Ambroziak miała wolny wieczór, chętnie zgodziła się mi towarzyszyć. Gdy przechodziła korytarzem pierwszego piętra Domu Artysty Weterana, niespodziewanie zaskoczył ją widok staruszki, która, otworzywszy drzwi pokoju, zadarła nocną koszulę i... przedstawiła się: Jestem Leonia Gradstein

Pisze Sławomir Pietras w „Tygodniku Angora".

wystawy, która przypomni bogatą działalność artystyczną legendarnego już dyrektora Teatru Rabcio

- sylwetka artysty w „Tygodniku Podhalańskim".

Wydawca i redakcja

Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego
ul. Jazdów 1
00-467 Warszawa

redakcja e-teatr.pl
Gdańsk

Portal e-teatr.pl jest centralnym punktem na internetowej mapie polskiego teatru.
Od 2004 roku jesteśmy najważniejszym, codziennym źródłem informacji dla środowiska.

www.e-teatr.pl

redakcja@instytut-teatralny.pl

wsparcie@e-teatr.pl

www.polishstage.pl

Dowiedz się więcej o redakcji

www.instytut-teatralny.pl

Copyright © 2022 e-teatr.pl

Polityka prywatności